

Мій приятель

Журнал для дітей

my friend

A CHILDREN'S MAGAZINE

VOL. V.

6

1953.

JUNE

ЧЕРВЕНЬ

"МІЙ ПРИЯТЕЛЬ" — єдиний журнал для українських дітей Канади й Америки. **Видає:** Централь Українців Католиків. **Редагує** Редакційна Колегія під управою о. Семена Іжика. **Ілюстрації** мистця Мирона Левицького. **Адміністратор** Маріян Міхневич. — **Виходить** 15-го кожного місяця, крім вакацій. **Передплата** річно \$2.00, поодинокі число 20 центів.

"MY FRIEND" — The only Ukrainian children's magazine in Canada and the United States. **Published** monthly by the Ukrainian Catholic Council of Canada. **Editors:** Rev. S. Izyk and J. Nowosad. **Art Designs** by Myron Lewycky. — **Subscription** \$2.00 per year, 20 c. a copy.

Authorized as second-class mail by the Post Office Department, Ottawa, Ont.

"MY FRIEND", 49 Kennedy Street — Winnipeg, Manitoba, Canada.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "МОГО ПРИЯТЕЛЯ" ЗЛОЖИЛИ:

Мельник Роман — Монреаль: \$1.00, Шкурят Оксана — Торонто: \$0.50, Наконечний Ігор — Ейджекс: \$1.00, Жолкевич Оксана і Христя — Редвей: \$1.00, Навроцька Ірочка — Бруклін: \$1.00, Греньків Леся — Вінніпег: \$3.00, Бойко Олена — Нью Гейвен: \$0.50, Ємець Юрій — Вінніпег: \$3.00, Дачкевич Роман — Шикаго: \$1.00, Остапюк Магдалена — Пвкпсі: \$1.00, Васьків А. М. — Линден: \$2.00, Карпішка Роман: \$1.00, Добош Ернест — Монреаль: \$3.00, Швабінський Остап — Балтимор: \$1.37, Корецький Мстислав — Філадельфія: \$1.00, Антонович В. — Торонто: \$1.00, Всеч. О. Ю. Малий — Торгилд: \$1.00, Залуська Таїса — Нью Йорк: \$3.00, Керод Андріян — Нью Йорк: \$0.60, Томин Володимир — Дітройт: \$1.00, Марунчак Левчик — Вінніпег: \$1.00, Тарнавський Орест — Рочестер: \$0.50, Тарновецький Юрій і Роман — Торонто: \$1.00, Всеч. О. Колодій — Саскатун: \$1.00.

Від Адміністрації.

Ми вже по кілька разів висилали упізнання до наших Шановних Передплатників і деякі навіть на них не відгукнулися. Просимо ласкаво не кидати наших упізнень до коша, а відповідати на них, це є: або прислати довг і передплату, або повідомити нас о причині не відновлювання передплати. Ми не можемо висилати так довго газетку безплатно. Просимо ще раз у часі вакацій, коли Мій Приятель не виходить, **вирівняти всі Ваші зобов'язання** так, щоби на вересень всі дістали газетку у гарному вигляді.

Від добрих і точних передплатників залежить якість газетки і точність у її видаванні.

Дорогі Діточки!

Цим числом закінчуємо передвакаційний час видавання "Мого Приятеля". Слідуюче число появиться у вересні. Ви закінчите Своє навчання по школах і підете відпочивати по цілорічних тяжких і мозольних трудах. Скажете: на два місяці прощай школо! Будете на свіжому повітрі, на сонці, у річках й озерах купатися. Будете набирати сил до праці на другий шкільний рік.

Не забувайте у цьому часі за "Мого Приятеля". Здобуйте при кожній нагоді нових передплатників для него, збирайте гроші за довг і передплату від давних передплатників і присилайте їх до нас, щоби ми у часі вакацій могли придбати фондів на дальше видавання "Мого Приятеля".

Від Вас, наші Дорогі Читачки й Читачі, залежить якість Вашої газетки, від Вас залежить, чи вона буде виходити точно, чи вона зможе збільшити свій об'єм. Поможіть нам у цьому!

Працюючись з Вами на два місяці, бажаємо Вам Веселих Вакацій!

Редакція і Адміністрація

СКІНЧИВСЯ ШКІЛЬНИЙ РІК

МОРЯКОМ Я СТАНУ

Тепер я школярик,
Книжечки читаю,
І по світі, по широкім
Думками літаю.

Як буду великий,
Моряком я стану,
Все, про що тепер лиш мрію,
Очима оглянু.

Здивується море,
Здивується синє,
Як по ньому український
Корабель полине.

А на ньому сотня
Таких, як я, смілих
Що ні буря їх не спинить,
Ані заметілі.

Не дивуйся море,
Усміхнися мило —
Ти нераз вже українські
Кораблі носило.

Полинем, полинем
В далекі простори,
А за нами шумітиме
Наше рідне море. **Роляник.**

АБУ КАСИМ і його КАПЦІ

Дунав, дунав і, нарешті, видумав: закопас капці в землю. Уночі пішов на кладовище, тихцем викопав яму і вкинув туди капці.

— Спочивай собі тут, грішна душе, в капцях, мов у домовині. Не маю я часу тобою морочити собі голову. У мене купецькі справи!

Загорнув ямку, притоптав ногами й пішов додому. Поки ліг спати, передумав, як би то вменшити плату людям, що мали йому караваною привезти нові товари.

Але, лихо не спало... Власне, то не було лихо, а нічний сторож, що бачив Абу Касимову постать на кладовищі. Сторож думав, що бачить чарівника, тому боявся близько підходити, але пішов слідом за ним і запам'ятав собі хату, до якої він зайшов. Вранці сторож розповів про те кільком знайомим, а знайомі чимскоріш пустили новину далі. Вістка скоро рознеслася по Багдаді й дійшла до судді.

— Певно хтось закопав у землю гроші! — подумав суддя, що не дуже вірив у чари. — Але, що це за гроші та й відки вони? Може нечесно добуті? Дізнатись про те — мій урядовий обов'язок.

І суддя негайно вибрався в місто на розслідування справи, а за ним рушив натовп цікавих людей. Сторож показав хату, де сховався чарівник.

Абу Касим почув грізні вигуки.

— Де ти, поганий чарівнику? Відчиняй!

Глип він у вікно, а довкола його хати справжня облога. Пан суддя стукає в двері і в імені права наказує відчинити. Ледве Абу Касим відчинив, а вже поліцейсти в'яжуть йому руки, а суддя розпочинає слідство. Почувши, в чо-

му діло, Абу Касим став виправдуватись: — Та я ж нічого злого не зробив! Куди там мені до чарів! Я тільки закопав свої капці, що тримаються мене, мов реп'ях кожуха...

Але ніхто йому не повірив. Всі пішли на кладовище. Щоб, мовляв, до чарівника не на вернула чарівна сила, Абу Касима не повели, а понесли прив'язаного до дрючка.

— Покажи місце, де копав! — наказує суддя.

Абу Касим показав. Два посіпаки прийнялись копати і, справді, в ямі найшли всім знайомі величезні капці. Та тепер суддя ще більше розлютився.

— Ти, — каже, — посмів закопувати капці на святому місці, де спочивають покійники? Та ти ж збезчестив кладовище!

Мусів Абу Касим заплатити п'ятсот піястрів кари.

— Це твоя власність! — сказали. — Вона тобі правно належить. Ні суд, ні місто Багдад, ні сам каліф не має права їх тобі відбирати. Роби собі з ними, що хочеш!

І пішли геть, а Абу Касим ледве живий від горя лишився в кімнаті сам з своїми невідступними капцями... Безнастанні грошові кари, що звалились на голову Абу Касима, майже зовсім зруйнували його майно. Мало що залишилось... Але він боявся, що може втратити ту решту, бо ж капці все ще були його власністю. І тому, що бідніший ставав колишній скупар і видригріш Абу Касим, то сильніше накіпав у його серці гнів до капців. Він задумав востаннє їх позбутись.

Удосвіта, як всі ще спали, взяв капці в торбину, закинув на плече і пішов за місто. Оподалік від міста бовванів горбок, а ще далі синів чималий ставок чистої води.

— Сюди, певно, ніхто не приходить з міста! — подумав Абу Касим, зняв торбину і, розмахнувшись, кинув у глибоку воду. Плюсь! — розбіглись круги по дзеркалі ставу, і вода знов знерухомила. Якийсь невидний, але прикрий тягар зсунувся з Касимового серця. Повеселів. Нарешті позбувся капців! Нарешті змогли спокійно заснути!.. Нарешті...

На другий день у криницях Багдаду не стало води. Не було чого пити, ні що варити. Люди заворушились: зразу ставали купками біля порожніх криниць і журливо нараджувались, а далі зібрались у великий натовп і рушили з криками та погрозами під будинок міської ради.

— Нема води! Хочемо води! Давайте воду, бо погано вам буде! — кричав натовп людей до міських радних, що аж поприсідали від страху.

Абу Касим споглядав у вікно свого дому і посміхався: — Овва! Що значить ця революція проти того, що я позбувся своїх капців і маю тепер райський спокій!

Перелякані міські радні зібрались на надзвичайну раду й постановили вислати досвідчених майстрів, щоб прослідити мурований водогін, яким допливала вода до криниць у місті. По довгих розшуках майстри найшли місце, де спинилась вода. Треба було ламати муроване склепіння водогону, поринати під воду і там шукати перешкоди.

І що ж виявилось? Тією перешкодою, що загатила водопровід і спинила доплив води до міста, була... торбина з капцями. Капці належали Абу Касимові... Вода понесла їх із ставка трубами, в одному місці водогін заткався, і в Багдаді не стало води.

Коли про те рознеслась вість по місті, нарід аж заревів від злоти: — І знову отой Абу Касим з своїми мерзенними капцями! Він мало не довів нас і наших дітей до смерти від спраги! Давайте сюди Абу Касима! Кінець Абу Касимові!

І хто знає, що було б сталося, якщо б поліцаї були впору не загородили натовпові доступу до Касимової домівки.

— Громадяни! — закликав начальник. — Будьте розсудливі! Ідїть додому й пийте воду! Закони нашого каліфа сами покарають неоправного шкідливця.

І ось поліція входить до дому Абу Касима. На дрючку несуть важенні капці, доказ його провини. Абу Касима забирають до в'язниці, а решту його майна враз із домом продають, щоб було чим заплатити кару й кошти направи ушкодженого водогону.

Все сталося, як наказував закон.

За кілька днів випустили Абу Касима з арешту, віддали також йому його капці, бо суддя не дошукався такого параграфу, що дозволяв би урядовцям відбирати в громадянина капці.

Ви б подумали, що аж тепер попав Абу Касим у справжню розпач!? Де там!

Ось він стоїть на найбільшій площі міста Багдаду й, споглядаючи на свої капці, усміхається так щасливо-блаженно, мов би позбувся всякої біди.

— Капці мої! — промовив голосом мудреця. — Я передумав своє положення і погодився з долею, яку мені післав Аллах. Я був безсердечний скупиндрия, вірив лише в золото й гроші, не мав милосердя ні над бідними ні над нещасними. І ось за те Аллах побив мене. Покарав мене вами, моїми власними капцями. Через вас я втратив усе нечесно придбане майно. Завдяки вам я зрозумів свою нікчемність. Я не кину вас! Разом з вами я ступлю на дорогу іншого, ліпшого життя.

Після такої промови Абу Касим поцілував капці і всунув у них свої ноги. До дому вже не пішов, бо його не мав... Зробився старцем-прошаком.

На основі арабської казки зладив **Роляник**.

П Т А Ш К А

Про що, пташко, нам співаєш пісню голосну? — Я співаю всьому світу пісню про весну. Про її квітки пахучі, про сади, гаї...

Раджу я і Вам співати, дітоньки мої.

КАЛЕНДАР ВАЖНІШИХ ПОДІЙ

ЧЕРВЕНЬ:

1. 6. 1630 р. Тарасова ніч: отаман Тарас Трясило розбив поляків біля Переяслава.

5. 6. 1708 р. Договір гетьмана Івана Мазепи з шведським королем Карлом XII про спільну війну з Московщиною.

7. 6. 1843 р. Помер Маркіян Шашкевич пробудитель галицької землі.

8. 6. 1652 р. Вслика перемога Богдана Хмельницького над поляками під Батогом.

15. 6. 1775 р. Зруйнування Запорозької Січі.

29. 6. 1933 р. Помер генерал Мирон Тарнавський, Начальний Вожд УГА.

ЛИПЕНЬ:

8. 7. 1709 р. Несчастливий для України бій під Полтавою.

8. 7. 1919 р. В літунській катастрофі загинув полковник Дмитро Вітовський, організатор зриву 1 листопада і військовий міністр.

11. 7. 969 р. Померла княгиня Ольга.

15. 7. 1015 р. Помер князь Володимир Великий.

22. 7. 1944 р. На еміграції в Празі помер поет Олександр Олесь.

СЕРПЕНЬ:

1. 8. 988 р. Хрищення українського народу в Києві.

6. 8. 1657 р. Помер великий гетьман Богдан Хмельницький.

10. 8. 1648 р. Бій під Пилавцями, найбільша перемога Богдана Хмельницького над поляками.

14. 8. 1581 р. Надруковано в Острові на Волині "Острозьку Біблію", одну з перших друкованих книжок в Україні.

25. 8. 1698 р. Смерть гетьмана Петра Дорошенка в московській неволі.

30. 8. 1673 р. Великий похід на Крим кошового Івана Сірка.

ОДИН

Один є Бог на світі,
Одна лиш рідна мати.
Один лиш рідний батько,
Для свого дитяти.
Одна лиш Україна,
Соборна і могуча.

Один раз родимось і смерть,
Одна лиш не минуча.
Один лиш рот щоб їсти,
І Бога ним хвалити.
Один, одна, одне,
Будемо все числити.

Богдан Федчук

ДВА

Дві ноги я маю, щоб ними ходити, Двоє очий маю, зло і добро чую,
Дві руки у мене, щоб ними робити. Все зло відкидаю, до добра
Двоє очий маю, красу добро бачу, [прямую.
На зло і не гляну, і часу не трачу. Богдан Федчук

НАША КОЛОМИЙКА

Гей, ходжу я до садочка,
Де дітей багато,
І там мені веселенько,
Мов в велике свято.

Співаємо, танцюємо,
Рисуєм, гуляєм —
Хоч на дворі дощик сіє,
Про те ми не дбаєм.

Хоч на дворі вихор віє,
То яке нам діло! —
Ми сонечко намалюєм,
Щоб в садку нас гріло.

Р. Завадович.

НА ЗАКІНЧЕННЯ ШКІЛЬНОГО РОКУ

Минув науки довгий рік
І знов вакації перед нами,
Оселя, сонце і потік. . .
То ж час розстатися з книжками.

Прощайте, Вчителі! І тут
Подяка Вам у першій мірі.
Бо ж, Ви, знання, здоров'я, труд
Жертвуєте для нас в офірі.

Добро не піде в забуття!!
І хоч замкнуть двері школи,
В серцях жеврітимуть чуття
Пошани, вдяки і любови!!

Іванна Савицька
(зі Збірника "Серце")

У К Р А Ї Н Е Ц Ь

Українець я маленький
Україна — край рідненький.
Вірний син я свого роду,
Українського народу.

Все, що рідне я кохаю,
Всім, хто рідний помагаю,
Своє ціню, свого вчуса
І до рідного горнуса.

Знай і ти своє любити,
Помагати і цінити,
Знай, що найчесніше діло
Україну боронити сміло.

У К Р А Ї Н К А

Українка я маленька
Україна — моя ненька
В неї щира я дитина
Добра, люба й не єдина.

Вірна я дочка народу
Та ж козацького я роду,
Щиро я свій рід кохаю
Роду іншого не знаю.

Так я завжди буду жити,
Буду рідний край любити,
Українцям помагати,
Бо Вкраїна — моя мати!

Білики зі Сенді Лейк, Ман.

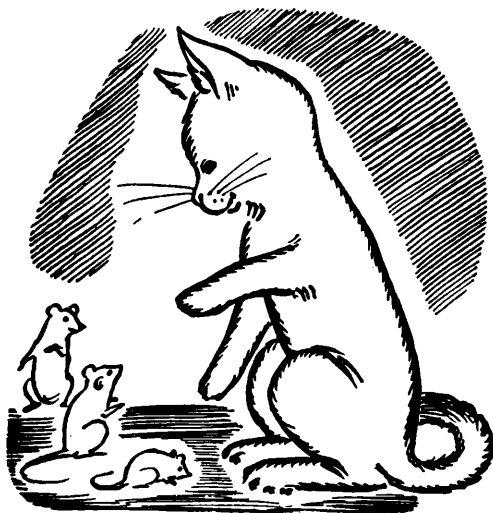
П Т А Ш К А

Ишла Маруся у садок,
Зачепилась за кілок,
Впала, плаче, аж кричить —
Пташка з гілки каже: цить!

Встала дівчинка мерщій
Дивиться в куці густі:
— Де то пташка ця сидить,
Що сказала: доню, цить?
М. Петрів

КИЦЕНЬКА

Чи бачили ви киценьку
Малесеньку мою?
На неї мама сердиться,
А я її люблю.
Вона така чорнесенька,
А лапки — наче сніг.
І вуса є у киценьки
І киця чистить їх.
Принесла мама киценьку,
Щоб миші половить.

Вона ж у день вистибує.
Вночі — на ліжку спить.
Така весела киценька,
Чи то б од неї втік?
То лапкою подряпає,
А то на шию скік.
Коли погладиш киценьку —
Заплющить очка вмить,
Прищулиться, притулиться,
І тихо муркотить.

Розплющить очі киценька
А я вже під столом.
Вона мене розшукує
І бігає кругом.
Шука в печі і в горщику,
Куди це я утік?
І з причіпка високого
Мені на шию скік.
Отак до ночі граємось
А потім — спати мерщій
Мишей не ловить киценька
Навіщо мишка їй?
І якось мама ввечері
Уздріла річ таку
Що наша киця з мишками
Танцює у кутку.
Вона стрибала й бігала
Гонила їх кругом
І з нею мишки весело
Крутилися рядком.
Схопила мама киценьку
Хоч я просив, просив,
Її за хату винесла
І викинула в рів.
А я журився за кицею
Я плакав і тужив.
І навіть гарним коником
Погратись не хотів.
Ще мама не верталася,
І раптом чую я,
У двері дряпа киценька
Малесенька моя.
Ой, як ми обіймалися!
Ми стали гратись враз,
А мама тільки глянула
Й не сердилась на нас.

Л. Квітко.

КНИЖКИ

У брата на полиці
Стоять рядом книжки,
Товсті, мов печериці,
Й тоненькі, мов листки.
Мені не можна брати
З полиці тих книжок, —

Не вмю я читати
Ще віршиків й казок.
Мамусю попрохаю:
“Буквар мені купи”...
А вивчусь - прочитаю
Всі братові книжки!
Ніна Бурик.

ДО ТАБОРУ!

Збирайтесь хлопці, гуртом до та- А, як приємно лісами бродити
бору! У платовому дружньому гурті.
На ціле літо із міста втечем,
Стрінемо сонце і ліс і дітвору
І на прогулянку в гори підем.
І, як служити своїй Вітчизні.

Збирайтесь хлопці разом з пласту- Спішіться хлопці! Ось поїзд вже
нами, [свище,
Бо ж у таборі веселе життя,
Свіже повітря і сонце над нами
І в озерах сама чиста вода.
Всімхнені лица і голови вище!
Бо це ж бадьор життя пластове.

Братчик Сойка.

ТАЙНЕ ПИСЬМО

Чи Ви посилали колинебудь листа писаного тайним письмом?
Напевно.

Отож послухайте, що мене навчив один козак-характерник.

Перед моїм виїздом з України проходячи одного разу нову садибу
козака-характерника я завів з ним розмову.

Багато й довго ми говорили. Про різні речі. А також, як можна на-
писати листа, щоб ніхто крім Вас та тих, що з Вами змовлені не пере-
читав його. Ось що він казав:

“Возьми білий папір до писання й чисте перо. Мусить бути обов'яз-
ково чисте. Тоді видуси сік з цитрини. Намочи перо в сік з цитрини
й пиши що треба на папері. Почекай поки висохне, тоді зложи, за адре-
суй і передай кому треба.

Хто не знає цього, побачить тільки білий папір. Але ти тільки
візьми гарячу праску й перепрасуєш папір, відразу перечитаєш, що
там написано”.

Ану попробуйте чи це правда!

Л.

ЗНАЙМО, ХТО МИ

Знаймо, хто ми, чиї діти
І хто наша мати:
Ми є нарід-українці,
Україна - мати...

Ми живем, ми розцвітаєм,
Як на весні квіти!
Встанеш, Ненько-Україно,
Збудять Тебе діти!

Дорогий Мій Приятелю!

Прошу вибачити мені, що я до тепер не вислав передплати на 1953 рік, сталося мені це через забуття, на будуче я поправлюся і постараюся точно відновити передплату. Тепер посилаю Тобі \$2 на за і передплату та \$1.00 на прес-фонд. Рівнож пересилаю Тобі найкращі побажання успіхів в Твоїй нелегкій праці над поширенням знання і свідомости серед нас дітей — про нашу любов Україну до якої ми тужимо і любов до Неї у наших серцях леліємо, а якої не знаємо, бо покинули ми її Рідну маленькими, або вже на чужині далеко від неї породилися.

Роам Дачкевич
пластун-новак гуртка "Зелені Дуби"
в Шикаго

Слава Ісусу Христу!

Дорогий Мій Приятелю!

Дуже я Тебе перепрошую, що я до сего часу затримав свій довг, то посилаю \$1.00 за довг і \$2.00 на передплату, бо я "Мого Приятеля" дуже радо читаю. Я маю 9 років, ходжу до англійської школи. Я є у четвертій класі і маю сестричку Орісю. Вона має лиш 5 років і зачне ходити до школи по вакаціях. Вона дуже радо слухає як я її читаю "Мого Приятеля". На цьому кінчу і здоровимо Тебе щиренько

Володимир і Оріся Собістянські
Вайта, Ман.

Дорогий Мій Приятелю!

Прошу дуже вибачити мені, що я так довго не вислав моєї передплати. Мені вже 5 років, читаю лише деякі букви, але в тім помагає мені моя мама. Читає мені мій часопис завсїгди, коли має вільний час і вчить мене віршів. Я дуже люблю "Мій Приятель" і бажаю бути дальше його передплатником. Висилаю \$4.00, щоб вирівняти залеглу передплату і рівнож на слідуєчий рік. Щиро Вас поздоровляю

Богдан Цяприна
Гартфорд, Кон. США

Дорогенький і Любенький Мій Приятелю!

Дуже а дуже дякую Тобі Мій Любенький Приятелю, що Ти до нинішнього часу потішав мене і помагав мені в тяжких хвилинах в далекій чужині. Прошу не гніватися мене, що так довго не могла я вислати своєї належитости. Ніхто інший не може знати тої причини, як не Ти один мій Любенький Приятелю. Тепер вирівнює свої обовязки перед Тобою і прошу дуже а дуже потішати мене з братчиком Юрчиком дальше, так довго поки будемо жити. Висилаю 2 фунти.

Оксана і Юрій Петрівський
Австралія —

Дорогенькі Діточки!

Дуже дякуємо Вам за щиренькі слова і гроші. Читайте все пильно наш журналік і заохочуйте других діточок до читання і передплатування. Гроші на передплату посилайте переказом, або в листі. Пишіть часто до нас листи, оповідання та дописи про життя у Вашім місті та у Вашій школі. Бажаємо Вам всім ВЕСЕЛИХ ВАКАЦІЙ.

Ваш Приятель.

Наші приятелі

Передплатник "Мого Приятеля" В. Татарин вступив до Чина ОО Василян у Мондері.

Соня Марушечко з Австралії вписалася в члени Лицарства Дітей.

Ритмічна оркестра дітей Рідної Школи в Содбурах, Онтарію, що здобула на Музичному Фестивалі в Содбурах в днях 9 — 13 лютого ц. р. під проводом Сестри Бернадетти перше місце (89 пунктів) та чашу.

Вірляна Кисілевська з Музичної Школи пані В. Кисілевської у Вінніпегу, здобула перше місце на останнім Музичнім Фестивалі в першій класі гри на піано. Вірляна має тільки 7 років.

Перше св. Причастя дітей з парафії св. Духа на Круклин, Ман. Посередині о. Йосиф Кормило, а по боках Сестри Служебниці.

Сестра Бернадетта, чина Сест. Місіонарок Христ. Любови, що вчить у Рідній Школі, здобула перше місце і чашу з ритмічною оркестрою на Музичному Фестивалі в Содбурах, Онт. в днях 9—13. лютого 1953

КОНТЕСТ - CONTEST

Хто напише найкраще оповідання до цього образка й пришле до дня 15 серпня на адресу "Мого Приятеля", цей одержить гарну нагороду.

Write a simple story about the picture of THE SON OF UKRAINE and send it to MY FRIEND. Your story may win a prize.

ЛИЦАРСТВО
УКРАЇНСЬКИХ
ДІТЕЙ

UKRAINIAN
CHILDREN'S
CRUSADE

Б
О
З
Ю

Д
А
Й

В
О
Л
Ю

У
К
Р
А
Ї
Н
І

Аня Мостович — членкиня Лицарства Дітей.